

หมัดมวยและมนตรา: หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย จากครึ่งหลังของทศวรรษ 2530 ถึงทศวรรษ 2550*

FISTS AND MAGIC: LUANG PHO KHUN PARISUTTHO AND PROFESSIONAL BOXING IN THAILAND FROM THE MID-1990S TO 2000S

อภิเชษฐ กาญจนดิฐ

Apichest Kanchanadit

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla, Thailand

Corresponding author E-mail: apichest@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้เป็นการศึกษาตามระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธซึ่งเป็นพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงโดดเด่นในสังคมไทยตั้งแต่ครึ่งหลังของทศวรรษ 2530 ถึงทศวรรษ 2550 กับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งเป็นกีฬายอดนิยมในสังคมไทย และเพื่ออธิบายว่าปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวส่งผลต่อรูปแบบและพัฒนาการของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างไร ผลการศึกษาพบว่าหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ ซึ่งเป็นพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียงในเรื่องพลังความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติในสังคมไทยมีปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยผ่านกระบวนการที่สำคัญ คือ การที่นักมวยสากลอาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬานี้ยินยอมเข้าพบขอพรจากหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธเพื่อความเป็นสิริมงคลก่อนการแข่งขัน รวมถึงการที่ผู้คนเหล่านี้ยินยอมเชื่อมโยงการแข่งขันมวยสากลอาชีพรายการสำคัญที่จัดขึ้นในสังคมไทยกับเรื่องราวหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ ปฏิสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างพระสงฆ์ผู้เปี่ยมชื่อเสียงกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพดังกล่าวมีส่วนที่ทำให้กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในขณะนั้นมีรูปแบบสำคัญ คือ เป็นกีฬาที่มีการผสมผสานระหว่างแนวคิดเรื่องความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติเข้ากับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งเป็นกีฬาสมัยสมัยใหม่ที่มีรากเหง้าใกล้ชิดกับวิทยาศาสตร์การกีฬา และกับเครือข่ายผู้คนหลายกลุ่มหลากหลายชนชั้น ซึ่งรูปแบบเช่นนี้ยังคงมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและยังคงเป็นรูปแบบที่ทรงอิทธิพลต่อแนวคิดและปฏิบัติการของผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬานี้ในสังคมไทยเรื่อยมาแม้กระทั่งในปัจจุบัน

คำสำคัญ: หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ, กีฬามวยสากลอาชีพ, พลังความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ, ปรากฏการณ์ทางสังคมของไทย

Abstract

This article is a study using historical methodology with the objective of understanding the interactions between Luang Pho Khun Parisuttho, who was an outstanding famous monk in Thai society during the second half of the decade 1990s - 2000s, with professional boxing which is a popular sport in Thai society, aiming to explain how this interaction influenced the form and development of professional boxing in Thai society at that time. The study found that Luang Pho

* Received 14 April 2024; Revised 29 April 2024; Accepted 30 April 2024

Khun Parisuttho, a monk who is famous for his power of supernatural magic in Thai society, has closely interacted with professional boxing in Thai society through an important process in which professional boxers and those involved with professional boxing ask for blessings from Luang Pho Khun Parisuttho for good fortune before competing. Including the fact that these people like to connect important professional boxing competitions held in Thai society with stories or activities related to Luang Pho Khun Parisuttho. The closely interaction between an outstanding famous monk and people involved in professional boxing shaping important form of professional boxing in Thai society at that time, namely, it was a sport that combined the believe of supernatural with professional boxing which was a modern sport that their root were closely with sports science, and networks of people of many groups and classes. This form has continued to develop and has an influence on the ideas and activities related to this sport in Thai society even today.

Keywords: Luang Phor Khun Parisuttho, Professional Boxing, Supernatural Power, Thai Social Phenomena

บทนำ

พระเทพวิทยาคม หรือ หลวงพ่อคูณ ปริสุทฺธ (พ.ศ.2466-2558) ถือเป็นหนึ่งในพระสงฆ์ที่มีผู้เคารพนับถือและมีชื่อเสียงมากที่สุดรูปหนึ่งในสังคมไทยร่วมสมัย โดยเฉพาะนับตั้งแต่เมื่อหลวงพ่อกุณกลายเป็นที่รู้จักในวงกว้างสำหรับผู้คนแทบทุกพื้นที่ของสังคมไทยตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 เป็นต้นมาจนถึงการมรณภาพเมื่อพ.ศ. 2558 ทั้งนี้เป็นผลจากการที่ผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยเชื่อว่าหลวงพ่อกุณมีพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติที่สามารถปกป้องคุ้มครองภัยอันตรายและบันดาลความมั่งคั่งแก่ผู้ที่เคารพบูชาจึงมีการจัดทำวัตถุมงคลของหลวงพ่อกุณออกจำหน่ายแจกเป็นจำนวนมาก ถึงขั้นมีผู้กล่าวว่าหลวงพ่อกุณเป็นพระเกจิที่มีวัตถุมงคลมากที่สุดในประเทศไทย (เริงศักดิ์ กัธธ, 2550) การที่สังคมไทยในเวลาดังกล่าวเลื่อมใส ศรัทธา ตลอดจนให้ความสนใจต่อเรื่องราวดังกล่าวของหลวงพ่อกุณยังทำให้สื่อสารมวลชนทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ (เชิดศักดิ์ ภูมิสวัสดิ์, 2537); (พระมหาสุริยา อภิวิฑฺฒโนและนัยนา แยมสาขา, 2543); (วิลาศ มณีวัต, 2543) นิตยสารหลากหลายแนว (กองบรรณาธิการนิตยสาร Hi-Class, 2538) รวมถึงนักร้องนักดนตรีผู้มีชื่อเสียงซึ่งเป็นสื่อวัฒนธรรมบันเทิงร่วมสมัยที่นำเรื่องราวของหลวงพ่อกุณออกสู่สังคมไทยอย่างแพร่หลาย แม้กระทั่งหน่วยงานรัฐก็เชื่อมโยงหลวงพ่อกุณเข้ากับกิจกรรมที่หลากหลายนับตั้งแต่การจัดทำพระเครื่องเพื่อแจกจ่ายแก่การเปิดรับการบริหารจากโลหิต (ข้าวสด, 2539) จนถึงการเหยียบทะเบียนสมรสเพื่อความเป็นสิริมงคลในวันวาเลนไทน์ (มดิชน, 2540) ลักษณะเช่นนี้จึงแสดงถึงความสำคัญของหลวงพ่อกุณและปฏิสัมพันธ์ที่พระเถระรูปนี้มีต่อผู้คนและภาคส่วนต่างๆ ของสังคมไทยอย่างกว้างขวาง

จากชื่อเสียง ความสำคัญ ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคมไทยจึงทำให้มีงานวิชาการที่ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของหลวงพ่อกุณกับแง่มุมต่างๆ เป็นจำนวนมาก อาทิ งานที่นำความเชื่อมโยงระหว่างหลวงพ่อกุณกับเศรษฐกิจ การเมืองและสื่อสารมวลชนในสังคมไทยร่วมสมัยมาอธิบายว่าหลวงพ่อกุณมีสถานะที่เปรียบได้กับสัญลักษณ์ของลัทธิแห่งชาติที่เน้นเรื่องความมั่งคั่งร่ำรวยและอำนาจ (Jackson, P. A., 1999) หรืองานที่อธิบายว่าหลวงพ่อกุณมีบทบาทในฐานะสื่อกลางแบบหลังสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกลุ่มผู้คนหลากหลายชนชั้น ตลอดจนชนบทแดนทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและปฏิบัติการทางวัฒนธรรมอันหลากหลายเข้าด้วยกันในยุคที่พุทธศาสนาในสังคมไทยมีลักษณะแบบหลังสมัยใหม่ซึ่งเชื่อมโยงพุทธพาณิชย์และความเชื่อเหนือ

ธรรมชาติเข้าด้วยกัน (Kitiarsa, P., 2012) รวมถึงบทบาทและความสำคัญของหลวงพ่อกุญต่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ (จำนงค์ ร่มเย็น, 2540) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้มีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคมไทยในช่วง
ทศวรรษ 2530-2550 ไว้อย่างกว้างขวาง แต่กลับยังไม่มียานวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัภักฬามวยสากลอาชีพซึ่งเป็นหนึ่งในกีฬายอดนิยมและเกี่ยวพันกับผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยและเป็นกีฬาที่หลวงพ่อกุณให้ความนิยมเป็นพิเศษ (อนุรัตน์ วัฒนาวงศ์สว่าง, 2539) โดยมีเพียงบางส่วนในงานของปีเตอร์ แจ็คสัน (Jackson, P. A.) ที่กล่าวว่าหลวงพ่อกุณมีฐานะเป็น “ชุมพลแห่งการปกป้องความเป็นชาย” (site of masculine protective power) ผ่านการให้พรแก่นักกีฬาที่ใกล้เคียงชั้น รวมถึงนักการเมืองที่กำลังลงรับเลือกตั้งและเหล่าทหารที่อุปถัมภ์กีฬามวย (Jackson, P. A., 1999) แต่เนื่องจากงานดังกล่าวมิได้ศึกษาในประเด็นดังกล่าวโดยตรงจึงมิได้ขยายความเกี่ยวกับปรากฏการณ์ดังกล่าวมากนัก ดังนั้นบทความชิ้นนี้จึงต้องการนำระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ (Historical Methodology) ที่ศึกษาและอธิบายประวัติศาสตร์แบบตีความจากข้อมูลหลักฐาน โดยเฉพาะข้อมูลหลักฐานชั้นต้นที่เป็นเอกสารร่วมสมัย ทั้งในส่วนของหลวงพ่อกุณและส่วนของผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัภักฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยมาใช้เพื่อตอบคำถามสำคัญว่าหลวงพ่อกุณ ปรีสุทโธซึ่งมีชื่อเสียงเรื่องพลังเหนือธรรมชาติอย่างกว้างขวางในสังคมไทยในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2530-2550 มีปฏิสัมพันธ์อย่างไรกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัภักฬามวยสากลอาชีพในเวลาดังกล่าว และปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวส่งผลต่อรูปแบบและพัฒนาการของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในขณะนั้นหรือไม่ อย่างไร การศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจประวัติศาสตร์ของสังคมไทยในขณะนั้นเพิ่มเติมขึ้นในอีกมิติหนึ่ง

พลังศักดิ์สิทธิ์และเครือข่ายปฏิสัมพันธ์: หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺธโกภสังคมไทยตั้งแต่ครั้งหลังของ
ทศวรรษ 2530-2550

หลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ หรือชื่อเดิม คือ คุณ ฉัตรพลกรัง เกิดในครอบครัวเกษตรกรที่ ตำบลกุดพิมาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ 4 ตุลาคม พ.ศ.2466 อุปสมบทที่วัดถนนหักใหญ่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2487 จากนั้นได้ศึกษาทางศาสนาและตำราไสยศาสตร์ตามความเชื่อในท้องถิ่น รวมทั้งธุดงค์ไปยังพื้นที่ป่าดิบในภาคอีสานและพื้นที่ใกล้เคียง ตลอดจนบางส่วนของประเทศลาว และเคยจำพรรษาที่วัดหลายแห่งในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดชัยภูมิ ก่อนกลับมาจำพรรษาถาวรที่วัดบ้านไร่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ พ.ศ.2528

การที่สื่อมวลชน ลูกศิษย์ ตลอดจนผู้คนหลายภาคส่วนนำเสนอเรื่องราวของหลวงพ่อกุณในฐานะพระสงฆ์ ผู้มีความเชี่ยวชาญในตำราไสยศาสตร์ และมีประวัติการเดินทางจาริกไปยังพื้นที่อันรกร้างห่างไกลและพบพาน เรื่องราวลึกลับหลายประการกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยขับเน้นภาพของหลวงพ่อกุณในฐานะพระเกจิผู้มี พลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติและทำให้หลวงพ่อกุณมีชื่อเสียงกว้างขวางในสังคมไทยนับตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 เป็นต้นมาจวบจนถึงกาลมรณภาพในพ.ศ. 2558 โดยเฉพาะการที่ผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยเชื่อว่าพลังแห่ง ความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติของหลวงพ่อกุณสามารถปกป้องรักษาชีวิตแก่ผู้คนທີ່เคราะห์บูชาหรือครอบครองวัตถุ มงคลของหลวงพ่อกุณได้ โดยอ้างอิงจากเหตุการณ์ต่างๆ อาทิ กรณีที่หญิงสาวรายหนึ่งกำพระเครื่องหลวงพ่อกุณ กระโดดหนีเหตุการณ์ไฟไหม้จากอาคารชั้น 3 ของโรงงานตุ๊กตาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐมเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2536 และรอดชีวิตโดยไม่ได้รับบาดเจ็บ รวมถึงผู้รอดชีวิตหลายรายจากเหตุการณ์โรงแรมรอยัล พลาซ่า จังหวัดนครราชสีมาถล่มในปีเดียวกันที่ระบุว่าตนรอดชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวเพราะครอบครองหรือบูชาวัตถุ มงคลของหลวงพ่อกุณ (จินตนา ณ ระนอง, 2539) ขณะเดียวกันเนื่องจากสังคมไทยในช่วงปลายทศวรรษดังกล่าว กำลังตื่นตัวกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและเชื่อกันว่าวัตถุมงคลที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาจะช่วยให้ ผู้ครอบครองประสบความสำเร็จทางธุรกิจ จึงมีผู้เชื่อมโยงความเชื่อเรื่องพลังศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกุณกับความมั่ง

คั้งมาจัดสร้างวัดมุงคลที่แสดงถึงความปรารถนาเรื่องความร่ำรวย อาทิ พระเครื่องหลวงพ่อกุณรุ่น “รุ่นกูให้มั่งรวย” หรือธนบัตรขวัญถุงที่มีรูปหลวงพ่อกุณจนทำให้มีนักวิชาการที่วิเคราะห์ว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้หลวงพ่อกุณกลายเป็นสัญลักษณ์หรือจุดศูนย์กลางของลัทธิแห่งชาติที่เน้นความสำคัญเรื่องความมั่งคั่งร่ำรวยและอำนาจ (a national cult which emphasizes the acquisition of wealth and power) (Jackson, P. A., 1999); (แจ๊คสัน, ปีเตอร์ เอ, 2566) ขณะเดียวกันก็มีการวิเคราะห์ว่าปรากฏการณ์เหล่านี้ทำให้หลวงพ่อกุณเปลี่ยนผ่านจากพระสงฆ์ผู้เรืองอาคมไปสู่พระระดับดาวเด่นซึ่งเกี่ยวข้องกับพุทธพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีการผลิตวัตถุมงคลปริมาณมหาศาลเพื่อจำหน่ายในระดับประเทศ (Kitiarsa, P., 2012) โดยในเวลานั้นวัดบ้านไร่ ตลอดจนวัดและหน่วยงานอื่นอีกเป็นจำนวนมากจัดสร้างวัตถุมงคลของหลวงพ่อกุณออกมาไม่น้อยกว่า 1,000 รุ่น แม้แต่การจัดทำพระเครื่องหลวงพ่อกุณที่มีชื่อรุ่นไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการอยู่ยงคงกระพันหรือความมั่งคั่งร่ำรวยก็ตาม อาทิ สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยที่จัดสร้างหลวงพ่อกุณรุ่น “กูชอบอ่านหนังสือพิมพ์” (มติชน, 2539) หรือ กองบัญชาการตำรวจภาค 3 สร้างรูปหล่อหลวงพ่อกุณรุ่น “อมตะวาจา” ที่ฝังไมโครชิพที่ทำให้สามารถแปลงเสียงให้พรได้ (ข่าวสด, 2540) จนทำให้มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อถึงพ.ศ.2537 วัดบ้านไร่อาจมีรายได้จากการจำหน่ายวัตถุมงคลของหลวงพ่อกุณไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท (จินตนา ณ ระนอง, 2539)

ถึงแม้ว่าความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์และพลังความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกุณอาจเป็นแนวทางที่พระสงฆ์หรือฆราวาสสายปัญญาชนทางพุทธศาสนา ตลอดจนกลุ่มชนชั้นกลางบางส่วนในสังคมไทยตั้งข้อกังขา แต่ถึงกระนั้นความเชื่อเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่ทรงพลังสำหรับผู้คนจำนวนมากในสังคมไทย เพราะอย่างน้อยที่สุดนับตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่สองถึงช่วงสงครามเย็นที่สังคมไทยต้องเผชิญหน้ากับปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมาอย่างต่อเนื่องก็มีการผสมผสานพุทธศาสนาเข้ากับความเชื่อเรื่องความศักดิ์สิทธิ์หรือสิ่งลี้ลับ เหล่านี้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเยียวยาจิตใจและปลุกปลอบให้ความหวังแก่ผู้คน ซึ่งแม้แต่รัฐหรือชนชั้นสูงเองก็ให้ความสำคัญและสนับสนุนแนวทางดังกล่าวและมีการเผยแพร่แนวทางดังกล่าวสู่สังคมไทยอย่างกว้างขวางเช่นกัน (ภิญญพันธุ์ พจนะลาวัลย์, 2562) เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์เช่นนี้จึงทำให้ผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยในช่วงตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 เป็นต้นมายอมรับกับความเชื่อเรื่องพลังความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกุณได้เป็นอย่างดี

จากความเชื่อที่ว่าหลวงพ่อกุณเป็นพระสงฆ์ผู้มีพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติทำให้พุทธศาสนิกชนจำนวนมากเดินทางไปยังวัดบ้านไร่เพื่อขอพร ชื้อหาวัตถุมงคลและร่วมบริจาคเงินเพื่อทำบุญกับหลวงพ่อกุณ จนมีรายงานว่าหากเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์อาจมีผู้เดินทางไปวัดบ้านไร่นับหมื่นรายต่อวัน และมีเงินบริจาคในช่วงวันดังกล่าวไม่ต่ำกว่าวันละ 2 ล้านบาท (จ่านงค์ ร่มเย็น, 2540) และต่อมาหลวงพ่อกุณนำเงินจากการจัดจำหน่ายวัตถุมงคลและเงินบริจาคเหล่านี้ไปบริจาคเพื่อสาธารณกุศลเป็นจำนวนมาก ดังพบว่าเฉพาะในพ.ศ.2537 หลวงพ่อกุณบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศลมากกว่า 63,000,000 บาท (จินตนา ณ ระนอง, 2539) และหากนับตั้งแต่ตั้งแต่พ.ศ.2528 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2537 ก็พบว่าหลวงพ่อกุณ บริจาคเงินเพื่อการกุศลเป็นเงินทั้งสิ้นถึง 399,045, 544.95 บาท (จ่านงค์ ร่มเย็น, 2540) โดยเงินบริจาคเหล่านี้กลายเป็นสิ่งก่อสร้างและกิจกรรมหลายรูปแบบ อาทิ โรงพยาบาล สถานีอนามัย อาคารผู้ป่วย สถาบันการศึกษา บ้านพักครู วัด สนามกีฬา รถกู้ภัย ทุนการศึกษา ฯลฯ

จากบทบาทและความสำคัญในฐานะพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียงในเรื่องพลังศักดิ์สิทธิ์บวกกับการบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศลเป็นจำนวนมาก ทำให้หลวงพ่อกุณ ปริสุทโธมีชื่อเสียงและได้รับความศรัทธาจากประชาชนมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้หลวงพ่อกุณมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนจำนวนมากนับตั้งแต่สามัญชนจนถึงสมาชิกระดับสูงของสถาบันกษัตริย์ ดังกรณีที่พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ และพระราชินีสิริกิติ์เสด็จฯ วัดบ้านไร่เมื่อ 11 มกราคม พ.ศ. 2538 เพื่อประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเหนือบุษบกอุโบสถวัดบ้านไร่ โดยมีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และในการนี้หลวงพ่อกุณได้ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลแก่องค์กษัตริย์และพระราชินีถึง 72,000,000 บาท (กองบรรณาธิการข่าวสด, 2558) ขณะที่กิจกรรมจำนวนมากของหลวงพ่อกุณเป็นจุดเชื่อมโยง

ผู้คนและองค์กรที่หลากหลายเข้าด้วยกัน อาทิ การสร้างพระยอดธงรุ่นมหาบารมีซึ่งนำรายได้สนับสนุนทุนการศึกษาของหลวงพ่อกุณได้จัดพิธีเททองที่วัดบ้านไร่ โดยมีพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ อดีตนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี และประกอบพิธีพุทธาภิเษกนำพระเครื่องรุ่นดังกล่าว ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เป็นองค์ประธานพิธี และกำหนดให้ศาลากลางทุกจังหวัดเป็นสถานที่รับจองพระเครื่องรุ่นดังกล่าว (ข้าวสด, 2540); (เดลินิวส์, 2540) ปรากฏการณ์เหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่าหลวงพ่อกุณมีบทบาทในการเชื่อมร้อยผู้คนหลากหลายชั้นในสังคมไทยในเวลาดังกล่าวให้มาบรรจบเข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ได้เป็นอย่างดี

หลวงพ่อกุณ ปฏิเสธโรกับผู้คนและกิจกรรมมวยสากลอาชีพในสังคมไทยทศวรรษ 2530-2550

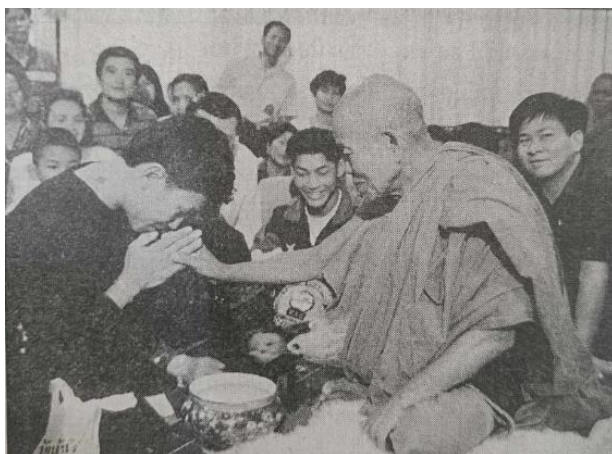
กีฬามวยสากลอาชีพเป็นหนึ่งในกีฬายอดนิยมของสังคมไทยมาหลายทศวรรษ อย่างน้อยที่สุดก็นับตั้งแต่จำเริญ ทรงกิตรัตน์เป็นนักมวยชาวไทยรายแรกที่มีโอกาสแข่งขันชิงแชมป์โลกในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2497 โดยมีผู้เข้าชมการแข่งขันครั้งนั้น ณ สนามมวยชั่วคราวในสนามกีฬาแห่งชาติไม่น้อยกว่า 50,000 คน (กีฬา, 2497) และเมื่อฝน กิ่งเพชรเป็นนักมวยชาวไทยรายแรกที่ได้ครองตำแหน่งแชมป์โลกเมื่อพ.ศ.2503 ก็ยังทำให้ผู้คนในสังคมไทยให้ความนิยมต่อกีฬานี้มากขึ้นและดำรงความนิยมเรื่อยมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปลายทศวรรษ 2520 ถึงต้นทศวรรษ 2530 ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคทองของกีฬานี้ในสังคมไทย เนื่องจากความสำเร็จในระดับแชมป์โลกของนักมวยชาวไทยหลายราย เช่น สด จิตรลดา เขาทราย แกแล็คซี่ สามารถ พยัคฆ์อรุณ เขาค้อ แกแล็คซี่ เมืองชัย กิตติเกษม ฯลฯ ขณะที่สื่อเทคโนโลยีการสื่อสารแห่งยุคสมัยนับตั้งแต่สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ และระบบโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม รวมถึงการที่เหล่านักการเมืองในเวลาดังกล่าวได้อุปถัมภ์หรือจัดการแข่งขันมวยสากลอาชีพรายการสำคัญในเขตเลือกตั้งของตนและเปิดให้ผู้คนเข้าชมการแข่งขันได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อแลกกับความนิยมทางการเมืองก็มีส่วนสำคัญที่ช่วยขยายความนิยมต่อกีฬานี้ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นเช่นกัน

อย่างไรก็ตามความนิยมของสังคมไทยต่อกีฬานี้เริ่มลดระดับลงในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2530 โดยเฉพาะเมื่อเขาทราย แกแล็คซี่นักมวยสากลอาชีพที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมสูงสุดรายหนึ่งของไทยยุติบทบาทการเป็นนักมวยสากลอาชีพเมื่อ พ.ศ.2534 ขณะที่เริ่มมีกีฬานิตอื่นๆ ที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยมากขึ้น รวมถึงผลพวงวิกฤติเศรษฐกิจครั้งสำคัญของไทยในช่วงปลายทศวรรษ 2530 ถึงต้นทศวรรษ 2540 ที่ทำให้บรรดาผู้เคยสนับสนุนกีฬามวยสากลอาชีพเริ่มลดการสนับสนุนทางการเงินต่อการจัดการแข่งขันกีฬานี้และมีหลายกรณีที่รุนแรงถึงขั้นที่นักมวยและผู้จัดการแข่งขันยื่นฟ้องร้องนักการเมืองระดับประเทศที่ประสบปัญหาทางธุรกิจและจ่าย “เช็คแดง” จนทำให้ทั้งนักมวยและผู้จัดการแข่งขันไม่สามารถนำไปขึ้นเงินมาใช้จ่ายได้ (ข้าวสด, 2541) แต่ถึงกระนั้นก็ยังมียุคคนจำนวนมากในสังคมไทยที่ให้ความสนใจการแข่งขันมวยสากลอาชีพรายการสำคัญ โดยเฉพาะการแข่งขันชิงหรือป้องกันตำแหน่งแชมป์โลกระหว่างนักมวยชาวไทยกับนักมวยต่างชาติ

ในช่วงเวลาที่กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยเริ่มลดความนิยมลงนี้เองที่หลวงพ่อกุณเริ่มมีชื่อเสียงขึ้นในสังคมไทย พร้อม ๆ กับที่มีการเปิดเผยข้อมูลว่าหลวงพ่อกุณเป็นหนึ่งในผู้นิยมกีฬานี้ ดังที่กลุ่มลูกศิษย์ใกล้ชิดของหลวงพ่อกุณระบุว่าโดยปกติแล้วหลวงพ่อกุณไม่เคยปฏิเสธการนิมนต์ของญาติโยม เว้นเพียงวันเสาร์ที่หลวงพ่อกุณต้องประจำอยู่ที่วัดเพื่อทำพิธีกรรมตอกตะกรุดให้แก่ผู้ศรัทธา รวมถึงวันที่มีการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยชิงแชมป์โลกซึ่งหลวงพ่อกุณต้องประจำอยู่ที่วัดเพื่อรอชมการถ่ายทอดสดการแข่งขันดังกล่าว โดยเฉพาะการแข่งขันของรัตนพล ส.วรพินซึ่งเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิดคนหนึ่ง (อนูรัตน์ วัฒนาวงศ์สว่าง, 2539) สอดคล้องกับที่สื่อมวลชนรายหนึ่งเล่าว่าหลวงพ่อกุณเคยชักชวนตนให้เชียร์การแข่งขันมวยสากลอาชีพชิงแชมป์โลกทางโทรทัศน์ร่วมกัน (เริงศักดิ์ กำธร, 2550) และภายใต้บริบทที่หลวงพ่อกุณเปิดเผยว่าชื่นชอบกีฬามวยเช่นนี้เองที่ทำให้เริ่มมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพขึ้นโดยผ่านกิจกรรมสำคัญอย่างน้อย 2 รูปแบบ คือ การที่นักมวยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพเข้าขอพรจาก

หลวงพ่อกุณเพื่อความเป็นสิริมงคลก่อนการแข่งขัน และ การเชื่อมโยงการแข่งขันมวยสากลอาชีพรายการสำคัญกับหลวงพ่อกุณ

สำหรับนักมวยสากลอาชีพชาวไทยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว กิจกรรมหนึ่งที่พวกเขากระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2530-2550 คือ การเข้าพบเพื่อขอพรจากหลวงพ่อกุณในช่วงก่อนการแข่งขัน โดยเฉพาะเหล่านักมวยผู้มีชื่อเสียง อาทิ รัตนพล ส.วรพิน แสน ส.เพลินจิต ฉัตรชัย สาสะกุล (มติชน, 2540) สมาน ส.จาทรงค์และศิริมงคล สิงห์มันส์ศักดิ์ (พ.พิรุณ, 2539) รวมถึงวีระพล นครหลวงโปรโมชั่นที่ต่างก็เข้าพบหลวงพ่อกุณในหลายโอกาส โดยรัตนพล ส.วรพิน กล่าวถึงกิจกรรมนี้ว่า “..ทุกครั้งที่มีโอกาสขึ้นชก ถ้ามีโอกาสผมจะไปกราบท่าน...” (วิลาศ มณีวัต, 2543) โดยในเบื้องต้นการที่นักมวยและผู้เกี่ยวข้องเข้าขอพรจากหลวงพ่อกุณเป็นเพราะพวกเขาเชื่อว่าพลังศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกุณจะช่วยให้พวกเขาประสบความสำเร็จได้รับชัยชนะบนเวทีการแข่งขัน แต่นอกเหนือจากเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับพลังศักดิ์สิทธิ์แล้วอาจกล่าวได้อีกแง่มุมหนึ่งว่าการที่นักมวยและผู้เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพเข้าพบหลวงพ่อกุณผู้อยู่ในความสนใจของสื่อและผู้คนในสังคมไทย ทั้งยังมีเครือข่ายปฏิสัมพันธ์กับผู้คนกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทยอย่างกว้างขวางนั้นถือเป็นการประชาสัมพันธ์ชั้นดีต่อนักมวย ผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนการแข่งขันครั้งดังกล่าวอีกด้วย ดังนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจที่คนเหล่านี้เชื่อกันว่าการเดินทางไปให้หลวงพ่อกุณเป่ากระหม่อมหรือเคาะศีรษะจะทำให้พวกเขากลายเป็นชาวสำคัญและมีชื่อเสียงโด่งดัง (เริงศักดิ์ กำธร, 2550)

ภาพที่ 1 สมาน ส. จาทรงค์ และศิริมงคล สิงห์มันส์ศักดิ์เข้าขอพรหลวงพ่อกุณ เพื่อความเป็นสิริมงคลก่อนการแข่งขัน (พ.พิรุณ, 2539)

นอกจากการเข้าพบขอพรแล้ว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยยังเกิดขึ้นจากการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬานี้นิยมเชื่อมโยงการแข่งขันมวยสากลอาชีพที่ตนจัดขึ้นกับหลวงพ่อกุณ ดังกรณีที่บรรดานักการเมืองหลายรายเชื่อมโยงการแข่งขันชกมวยที่จัดขึ้นในเขตเลือกตั้งของตนกับหลวงพ่อกุณผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณและนายกร ทัพพะรังสีที่มีฐานการเมืองในจังหวัดนครราชสีมาจัดการแข่งขันชกมวยระหว่างรัตนพล ส.วรพิน กับ นิโก้ โทมัส (Nico Thomas) นักมวยชาวอินโดนีเซียขึ้นที่วัดบ้านไร่และนำกำไรจากการจัดการแข่งขันราว 700,000 บาทมอบเป็นกองทุนสวัสดิการข้าราชการจังหวัดนครราชสีมา (มติชน, 2536) หรือพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งกำลังต่อสู้ทางการเมืองเพื่อก้าวไปสู่อำนาจนายกรัฐมนตรีเป็นประธานจัดการแข่งขันระหว่างแสน ส.เพลินจิตรแข่งขันกับอเล็กซานเดอร์ แม็คคุมตอฟ เมื่อ 8 กันยายน พ.ศ.2539 ที่จังหวัดนครพนม (เขียว

สามชุก, 2539) โดยพล.อ.ชวลิตได้แจกจ่ายพระเครื่องหลวงพ่อกุณเป็นที่ระลึกแก่ผู้เข้าชมการแข่งขัน เช่นเดียวกับ นายจำลอง ครุฑขุนทด นักการเมืองผู้มีชื่อเสียงในนครราชสีมาได้จัดการแข่งขันชมมวยโดยมอบรายได้ทั้งหมด สนับสนุนทุนการศึกษาของหลวงพ่อกุณเมื่อพ.ศ.2540 (ข่าวสด, 20 พฤษภาคม 2540)

ภาพที่ 2 พระเครื่องหลวงพ่อกุณ ปรีสุทโธ
ที่ระลึกในการแข่งขันชมมวยสากลอาชีพชิงแชมป์โลก ที่จัดโดยพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ

เช่นเดียวกับกลุ่มนักธุรกิจที่มีรายได้จากการจัดการแข่งขันชมมวยที่นิยมเชื่อมโยงการแข่งขันชมมวยสากลอาชีพที่ตนจัดขึ้นกับหลวงพ่อกุณเช่นกัน อาทิ นายก่อเกียรติ พาณิชยารมณ์ที่จัดการแข่งขันของประมวลศักดิ์ แร่งเยอร์ยิม รัตนพล ส.วรพิน และรัตนชัย สิงห์วังชาที่ศาลากลางนครราชสีมาเพื่อฉลองวันเกิดหลวงพ่อกุณในพ.ศ. 2548 (มติชน, 2548) และจัดการแข่งขันระหว่างสมศักดิ์ สิงห์ชัชวาลย์ แชมป์เวิลด์กรังด์ปรีซ์แบนตั้มเวท กับ เซเลสตินो คาบัลเลโร (Celestino Caballero) ผู้ทำชิงแชมป์มาในงานฉลองวันเกิดหลวงพ่อกุณ อายุครบ 83 ปี ในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2549 ณ วัดบ้านไร่ (ข่าวสด, 2549) แม้กระทั่งในช่วงปลายอายุขัยของหลวงพ่อกุณ ในช่วงทศวรรษ 2550 ก็ยังมีการจัดการแข่งขันชมมวยเป็นส่วนหนึ่งในงานเฉลิมฉลองวันเกิดของหลวงพ่อกุณ เรื่อยมา (มติชน, 2555)

การที่กลุ่มนักการเมืองและนักธุรกิจจัดการแข่งขันมวยสากลอาชีพโดยเชื่อมโยงกับหลวงพ่อกุณไม่เพียงเป็นการแสดงออกถึงความเคารพศรัทธาต่อพระเกจิที่ตนเคารพนับถือเท่านั้น เพราะในอีกแง่หนึ่งกิจกรรมเหล่านี้ยังแสดงให้เห็นนัยสำคัญในสังคมไทยในเวลาดังกล่าว ทั้งในแง่ปฏิสัมพันธ์อันกว้างขวางระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬามวยสากลอาชีพ รวมทั้งแสดงถึงการที่ผู้คนเหล่านี้ใช้การจัดการแข่งขันดังกล่าวโดยมีวาระบางประการที่เพิ่มเติมเข้ามา ดังกรณีของนักการเมืองที่ต้องการใช้ความเลื่อมใสของประชาชนที่มีต่อหลวงพ่อกุณดึงดูดผู้คนในเขตเลือกตั้งของตนมาเข้าชมการแข่งขันที่ตนจัดขึ้นซึ่งอาจส่งผลดีต่อความนิยมทางการเมืองของพวกเขาในอนาคต ขณะที่นักธุรกิจก็หาขายสามารถใช้การแข่งขันดังกล่าวสร้างปฏิสัมพันธ์กับศิษยานุศิษย์ที่มาร่วมงานฉลองวันเกิดของหลวงพ่อกุณซึ่งอาจทำให้พวกเขามีโอกาสได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดการแข่งขันจากผู้คนกลุ่มต่างๆ ที่ศรัทธาต่อหลวงพ่อกุณ ด้วยเหตุนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมวยสากลอาชีพในช่วงเวลาดังกล่าวจึงสามารถนำมาซึ่งผลประโยชน์นานารูปแบบที่แต่ละฝ่ายต้องการ อาทิ บรรดานักมวยมีโอกาสเป็นที่รู้จักและมีรายได้เพิ่มขึ้น นักธุรกิจก็หาขายประสบความสำเร็จทางธุรกิจและนักการเมืองได้รับความนิยมทางการเมือง ขณะที่กีฬามวยสากลอาชีพซึ่งเริ่มซบเซาลงแต่ยังคงอยู่ในความสนใจของผู้คนในสังคมต่อมา

หมัดมวยและมนตรา: การผสมผสานความเชื่อเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธกับกีฬามวยสากลอาชีพ

หลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ มิใช่ นักบวชรายแรกที่มีปฏิสัมพันธ์กับกีฬามวยสากล เพราะนักบวชของศาสนาอื่นในหลายพื้นที่ทั่วโลกเคยมีความสัมพันธ์กับกีฬานี้มาาก่อนเช่นกัน โดยเฉพาะนักบวชชาวคริสต์ในโลกตะวันตกซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกีฬานี้มายาวนาน อาทิ เบร์นาร์ด เจมส์ เชิล (Bernard James Sheil) บิชอปแห่งชิคาโกช่วงทศวรรษ 1930 มองว่ามวยเป็นความพยายามทางศีลธรรมในการแก้ปัญหาอันธพาลและอาชญากรรมจึงจัดฝึกและแข่งขันชกมวยแก่เยาวชนผู้ยากไร้ในชุมชนแออัดเพื่อให้พวกเขากลายเป็นนักมวยแทนการเป็นอันพาล (Baker, W. J., 2007) เช่นเดียวกับโบสถ์ Salem Methodist Episcopal Church ในนิวยอร์กในช่วงทศวรรษ 1930 ซึ่งเสาะหานักมวยดาวรุ่งมีพรสวรรค์มาฝึกฝนและส่งแข่งขันเพื่อตังเด็กๆ ออกจากความรุนแรงตามท้องถนน (Early, G. (Ed), 2019) ทั้งนี้แม้นักบวชเหล่านี้เป็นตัวแทนจากโลกศาสนาและมองว่ามวยเป็นเครื่องมือทางศีลธรรมประการหนึ่ง แต่เนื่องจากมวยสากลอาชีพเป็นกีฬาสมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่หลากหลาย อาทิ กายวิภาคศาสตร์ โภชนาการ และการจัดการตารางการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบมาตั้งแต่ยุคที่กีฬานี้เริ่มก่อตัวขึ้นในโลกตะวันตกในราวคริสต์ศตวรรษที่ 18 (Corbett, J. J., 1912); (Donovan, M., 1893) จึงทำให้นักบวชเหล่านี้ให้ความสำคัญกับการฝึกฝนกีฬามวยสากลอย่างเป็นระบบโดยอิงกับหลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเช่นกัน

อย่างไรก็ตามบทบาทและปฏิสัมพันธ์ของหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมวยสากลอาชีพในสังคมไทยมีลักษณะที่ต่างไปจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักบวชกับกีฬามวยสากลอาชีพในโลกตะวันตก เพราะในขณะที่นักบวชในโลกตะวันตกมีบทบาทโดยตรงในการฝึกซ้อม การจัดการแข่งขันอย่างเป็นวิทยาศาสตร์การกีฬาทลอดจนการฝึกฝนอาชีพให้แก่เยาวชนในชุมชน แต่หลวงพ่อกุณมิได้มีบทบาทโดยตรงต่อกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยเช่นนั้น แต่ถึงกระนั้นหลวงพ่อกุณกลับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพลวัตของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 ถึงช่วงทศวรรษ 2550 โดยเฉพาะเมื่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยได้นำพาความเชื่อเกี่ยวกับพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติของหลวงพ่อกุณเข้ามาผสมผสานในแนวคิดและปฏิบัติการของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับสังคมไทยโดยทั่วไปแล้วปฏิสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์ผู้ศักดิ์สิทธิ์เข้ากับกีฬามวย รวมถึงการผสมผสานความเชื่อเรื่องความศักดิ์สิทธิ์และพลังเหนือธรรมชาติของพระสงฆ์เหล่านั้นกับกีฬามวยเป็นสิ่งที่ดำรงแพร่หลายมาอย่างยาวนาน แต่โดยทั่วไปแล้วลักษณะดังกล่าวมักปรากฏขึ้นในเรื่องเล่าหรือพื้นที่ของกีฬามวยไทยซึ่งเป็นการแข่งขันต่อสู้ดั้งเดิมในดินแดนแถบนี้ ดังเรื่องราวของ “หลวงพ่อกุณ” พระสงฆ์แห่งอ.ไชยาที่เป็นต้นกำเนิดสำคัญของมวยไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และการที่พระสงฆ์เชื่อมโยงมนต์คาถาของศาสนาพุทธ พราหมณ์ หรือความรู้ไสยศาสตร์อื่นๆ กับการแข่งขันชกมวยในสังคมไทย (เขตร ศรีรักษ์, 2550) ดังนั้นในช่วงเวลาที่ผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยเชื่อกันว่าหลวงพ่อกุณมีพลังเหนือธรรมชาติจนทำให้แม้แต่กันบูหรือน้ำลายของหลวงพ่อกุณก็กลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (อนุรัตน์ วัฒนวงศ์สว่าง, 2539) และเป็นเวลาเดียวกันกับที่หลวงพ่อกุณเปิดเผยว่านิยมกีฬามวยสากลอาชีพอย่างเปิดเผยจึงทำให้มีการเชื่อมโยงพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียงรายนี้กับกีฬามวยสากลอาชีพเข้าด้วยกันดังเห็นได้จากปรากฏการณ์ที่นักมวยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพจำนวนมากนับตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษที่ 2530 เป็นต้นมานิยมเข้าพบขอพรและร้องขอให้หลวงพ่อกุณประกอบพิธีกรรมต่างๆ เพื่อช่วยคลี่คลายให้พวกเขาประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ดังที่รัตนพล ส.วรพิน แชมป์เวิลด์มวยสากลอาชีพในช่วงครั้งหลังของทศวรรษ 2530 เปิดเผยหลวงพ่อกุณจะเป่ามือ ถ่มน้ำลายใส่มือและนวด รวมทั้งตีศีรษะและอวยพรให้โชคตีประสบชัยชนะในการแข่งขัน (วิลาศ มณีวัต, 2543) และสอนให้รัตนพลซึ่งเป็นชาวนครราชสีมาตะโกน

ปลุกใจตนเองก่อนการแข่งขันว่า “ไชโย ไชโย ย่าโมออกศึก” (มติชน 15 มีนาคม 2536) นอกจากนี้หลวงพ่อกำลังทำพิธีกรรมให้ฉัตรชัย สาสะกุลที่เตรียมตัวแข่งขัน ซึ่งแชมป์เปี้ยนโลกในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2540 ด้วยการนำเข็มขัดมาคาดให้ฉัตรชัย รวมถึงเป่ากระหม่อม เคาะศีร์ษะ 3 ครั้ง ก่อนจะรวบหมัดทั้ง 2 ขึ้นมาเป่าเสก 3 ครั้ง พร้อมกับพูดว่า “...เอาให้โป้งเดียวจอดเลยเด้อ...” (มติชน 27 ตุลาคม 2540) เช่นเดียวกับการเคาะศีร์ษะและเข็มขัดแชมป์เปี้ยนโลก พร้อมทั้งถ่มน้ำลายที่ศีร์ษะและกำปั้นของรัตนพล ส.วรพิน รัตนชัย สิงห์วังชาและเทิดศักดิ์ ปูนอินทรีย์ เมื่อ 14 สิงหาคม พ.ศ.2548 (มติชน 15 สิงหาคม 2548) รวมทั้งเป่าศีร์ษะให้มงคล แอลจีมี เมื่อ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2549 (สยามรัฐ, 2539) รวมถึงอีกหนึ่งตัวอย่างที่น่าสนใจ คือ เหตุการณ์เมื่อครั้งที่นายวิรัตน์ รัตนวชิรวงศ์ นำ แชมป์นักมวยไทยและอียิปต์ ราฟาเอล โซโต (Hugo Rafael Soto) คู่ชกชาวอาร์เจนไตน์เข้าพบหลวงพ่อก่อนเมื่อ 21 มิถุนายน พ.ศ 2540 โดยหลวงพ่อกำลังเขียนยันต์พร้อมทั้งตัวอักษรบนหลังเสื้อของแชมป์เปี้ยน “กุหลาบแต่คู่ต่อสู้ไม่จริง” ขณะที่เขียนยันต์พร้อมตัวหนังสือบนหลังเสื้อนักมวยชาวอาร์เจนไตน์ว่า “กุหลาบ กุไม่มา” และได้เป่าศีร์ษะให้พรแก่นักมวยทั้งสอง จากนั้นเมื่อมีนักข่าวถามหลวงพ่อก่อนว่าการให้พรแก่คู่ชกทั้งสองฝ่ายจะช่วยให้แชมป์เปี้ยนจะชนะได้อย่างไร หลวงพ่อกำลังตอบว่า “...กูเป่าให้ทั้งคู่ก็จริง แต่คาถา มันคนละตัวกัน...” (ข่าวสด, 2540) หรือกรณีที่พงษ์ศักดิ์เล็ก กระทั่งแดงยิมที่สวมหมวกไหมพรมที่ได้รับมอบจากหลวงพ่อก่อนขึ้นสู่เวทีการแข่งขัน เป็นต้น

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพผ่านพิธีกรรมต่างๆ เป็นลักษณะที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 ถึงช่วงต้นทศวรรษ ที่ 2550 เนื่องจากหลวงพ่อกำลังมีอายุมากขึ้นและเริ่มเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลบ่อยครั้งขึ้นจึงทำให้คณะแพทย์ผู้รักษาหลวงพ่อกำลังตกใจและกังวลใจถึงกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ลงไปเพื่อรักษาสุขภาพของหลวงพ่อก่อน อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลา 2 ทศวรรษที่มีพิธีกรรมหรือกิจกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงทำให้กิจกรรมหรือพิธีกรรมเหล่านี้มีความสำคัญต่อผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยมากขึ้น แม้ว่าโดยกำเนิดของกีฬานี้ให้ความสำคัญกับความรู้และการฝึกฝนที่เป็นวิทยาศาสตร์อย่างยิ่งก็ตาม

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อนักมวยและผู้เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยให้ความสำคัญกับพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติของหลวงพ่อก่อนการแข่งขันแล้วมีผลต่อความสำเร็จในการแข่งขันของนักมวยสากลอาชีพชาวไทยมากขึ้น แต่หลวงพ่อกำลังซึ่งเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเหล่านี้มิได้ละเลยต่อการอธิบายกีฬามวยสากลอาชีพด้วยแง่มุมของวิทยาศาสตร์การกีฬา ดังที่หลวงพ่อกำลังแนะนำศิริมงคล สิงห์มันส์ศักดิ์ว่าต้องปรับปรุงรูปแบบการชกที่เน้นการถอยมากเกินไป (พ.พิรุณ, 2539) รวมทั้งแนะนำฉัตรชัย สาสะกุลว่า “...ทำอะไรอย่าได้ประมาท...เวลาฝึกต้องฝึกให้จริงจัง...นักกีฬาเก่งแต่ไม่มีกำลังก็ไม่มีประโยชน์...” (มติชน 27 ตุลาคม 2540) รวมทั้งกล่าวกับรัตนพล ส.วรพิน รัตนชัย สิงห์วังชา และเทิดศักดิ์ ปูนอินทรีย์ว่าให้ “...ตั้งใจฝึกซ้อม ที่สำคัญต้องไม่ประมาทคู่ต่อสู้ ต้องชกอย่างจริงจัง โดยเฉพาะไอ้...ครั้งที่แล้ว กูเห็นมึงเหมือนทำเล่น ต่อไปให้ตั้งใจกว่านี้อ่า ประมาทในทุกวินาที ส่วนรัตนชัยก็ให้หมั่นฝึกซ้อมรักษาเข็มขัดแชมป์โลกไปนานๆ สำหรับไอ้เทิดศักดิ์ที่จะไปชกที่สหรัฐฯ ...ถ้ามึงพยายามมึงก็จะชนะ” (มติชน 15 สิงหาคม 2548) หรือแม้กระทั่งเมื่อมีการรำลึกกันว่าหลวงพ่อกำลังมีญาณวิเศษหยั่งรู้อนาคตเนื่องจากเคยทำนายไว้ว่าแสน ส.เพลินจิตจะกลายเป็นแชมป์เปี้ยนโลกคนต่อไป และเมื่อนักมวยรายนี้ประสบความสำเร็จเป็นแชมป์เปี้ยนโลกได้จริงก็ทำให้ผู้คนในสังคมไทยเลื่อมใสในพลังศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกำลังมากขึ้น แต่หลวงพ่อกำลังกลับอธิบายว่าเหตุการณ์ดังกล่าว “เป็นเรื่องบังเอิญ” เท่านั้น (อนุรัตน์ วัฒนาวงศ์สว่าง, 2539) สิ่งเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่าในขณะที่บุคคลบางกลุ่มเชื่อว่าหลวงพ่อกำลังสามารถใช้พลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติดลบันดาลชัยชนะบนเวทีการแข่งขันให้แก่ นักมวยได้ แต่ในอีกแง่หนึ่งหลวงพ่อกำลังผู้มีภาพลักษณ์เรื่องผู้มีพลังพิเศษเหนือธรรมชาติเองกลับยังคงให้ความสำคัญกับการฝึกฝนและแข่งขันที่อิงกับความรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีต่อความสำเร็จในการแข่งขันของนักมวยสากลอาชีพเช่นกัน

จากชื่อเสียงในเรื่องพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติของหลวงพ่อกุณและปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพตั้งแต่ครั้งหลังของทศวรรษ 2530 ถึงทศวรรษ 2550 โดยเฉพาะที่ปฏิสัมพันธ์ปรากฏผ่านกิจกรรมและพิธีกรรมจำนวนมากที่ทั้งสองฝ่ายกระทำร่วมกันแสดงให้เห็นถึงการผสมผสานกันอย่างน่าประหลาดใจระหว่างความเชื่อพื้นเมืองของสังคมไทยในเรื่องพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติกับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งมีรากฐานสัมพันธ์กับวิทยาศาสตร์การกีฬา การผสมผสานของสองสิ่งที่มีที่มาและแหล่งกำเนิดที่แตกต่างกันเข้าด้วยกันเช่นนี้ทำให้เหล่านักมวยชาวไทยหลายรายก้าวขึ้นสู่เวทีการแข่งขันด้วยความเชื่อมั่นว่ามนตราของหลวงพ่อกุณเป็นดั่งเกราะซึ่งคอยคุ้มครองและเป็นพลังสำคัญอีกชนิดหนึ่งที่เคียงคู่กับพวกเขาในยามแข่งขัน ดังที่รัตนพล ส.วรพินยืนยันว่าการกราบหลวงพ่อกุณเพื่อขอพรและทำพิธีกรรมต่างๆ ทำให้ตัวเขามีกำลังใจและความมั่นใจในการแข่งขันมากขึ้น (วิลาศ มณีวัต, 2543) ทั้งนี้แม้ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติดังกล่าวมีผลต่อชัยชนะของนักมวยสากลอาชีพชาวไทยในเวลาดังกล่าวจริงหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด แต่อย่างน้อยที่สุดความเชื่อเรื่องพลังศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าวมีส่วนสร้างกำลังใจซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือไปจากขอบเขตข้อจำกัดทางร่างกายที่เกิดจากการฝึกฝนตามหลักวิทยาศาสตร์อย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณกับผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในช่วงเวลาดังกล่าวมีส่วนอย่างยิ่งต่อการเกิดรูปแบบของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในเวลาดังกล่าวที่มีการผสมผสานแนวคิดเรื่องความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติเข้ากับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งเป็นกีฬาสมัยใหม่ที่มีรากฐานที่ใกล้ชิดกับวิทยาศาสตร์การกีฬาและลักษณะเช่นนี้ยังคงมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและเป็นสิ่งที่ทรงอิทธิพลต่อแนวคิดและปฏิบัติการของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกีฬาชนิดนี้ในสังคมไทยเรื่อยมาแม้กระทั่งในปัจจุบันก็ตาม

สรุป

หลวงพ่อกุณ ปริสุทโธเป็นพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียงและได้รับความเคารพอย่างสูงจากผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยนับตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2530 – ทศวรรษ 2550 อันเนื่องมาจากความเชื่อของผู้คนในสังคมไทยว่าพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียงรายนี้มีพลังศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ จากชื่อเสียงและความนิยมเช่นนี้ทำให้หลวงพ่อกุณมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนหลายกลุ่มหลายชนชั้นในสังคมไทย รวมถึงผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับหลวงพ่อกุณผ่านพิธีกรรมและกิจกรรมหลายรูปแบบ อาทิ การเข้าพบเพื่อขอพรและประกอบพิธีกรรมต่างๆ ก่อนการแข่งขัน หรือเชื่อมโยงการแข่งขันการชกมวยรายการสำคัญกับเรื่องราวหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลวงพ่อกุณ ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวมีผลสำคัญต่อการก่อตัวของรูปแบบของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยในขณะนั้นมีลักษณะเด่น คือ เป็นกีฬาที่มีการผสมผสานระหว่างแนวคิดเรื่องความศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติเข้ากับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งเป็นกีฬาสมัยใหม่ที่มีรากเหง้าใกล้ชิดกับวิทยาศาสตร์การกีฬาและกับเครือข่ายผู้คนหลายกลุ่มหลายชนชั้นลักษณะเช่นนี้ยังคงมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและเป็นสิ่งที่ทรงอิทธิพลต่อแนวคิดและปฏิบัติการของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกีฬาชนิดนี้ในสังคมไทยเรื่อยมาแม้กระทั่งในปัจจุบันก็ตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยจึงมิได้เป็นเพียงการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์เรื่งนามกับกีฬายอดนิยมชนิดหนึ่งเท่านั้น แต่ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวยังเผยให้เห็นภาพความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างผู้คนหลากหลายชนชั้นในสังคมไทย ตลอดจนบทบาทและพลังของพระสงฆ์ ตลอดจนถึงความคิดความเชื่อแบบพื้นเมืองที่มีผลต่อการปรับแปลงกีฬาสมัยใหม่ที่นำเข้ามาจากโลกภายนอกมาสู่สังคมไทยซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยทั้งในแง่กีฬา สังคมและวัฒนธรรม และอาจเป็นส่วนหนึ่งในการนำแนวทางการศึกษาครั้งนี้มาประยุกต์เพื่อใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยในมิติอื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการข่าวสด. (2558). คุณาลัย ปริสุทโธ อาลัยหลวงพ่อคุณผู้บริสุทธิ์. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- กองบรรณาธิการนิตยสาร Hi-Class. (2538). คลิปใบตองมวนโตหลวงพ่อคุณสัญลักษณ์ใหม่แห่งศรัทธายุคโลกาภิวัตน์. วารสารไฮคลาส, 11 (131), 32-52.
- กีฬา. (9 พฤษภาคม 2497). “คารูเธอร์อาบเลือดป้องกันมงกุฎไว้ได้”. กีฬา, หน้า 19.
- ข่าวสด. (17 เมษายน 2539). “มอประกมอบเลือดหลวงพ่อคุณ”. ข่าวสด, หน้า 31.
- ข่าวสด. (12 มิถุนายน 2540). “‘พ่อคุณ’ เป่ากระหม่อมคู่ชก ‘แซมซั่น’”. ข่าวสด, หน้า 15.
- ข่าวสด. (20 พฤษภาคม 2540). “ชาวด่านขุนทดพร้อมใจคึกคัก ร่วมจัดศึก ‘รัตนพล’ ไฟท์บังคับ”. ข่าวสด, หน้า 15.
- ข่าวสด. (30 ตุลาคม 2540). “รูปหล่อหลวงพ่อคุณ ‘รุ่นอมตะวาจา’ ใส่ไมโครชิพใต้ฐานให้พรได้”. ข่าวสด, หน้า 31.
- ข่าวสด. (24 กุมภาพันธ์ 2541). “ศาลออกหมายจับ ‘เสียเล็ก’ ส.ส.เชียงราย จ่ายเช็คแดง 4.5 ล. ศึก ‘สมาน-เฮอร์เรรา’ ”. ข่าวสด, หน้า 15.
- ข่าวสด. (1 ตุลาคม 2549). “‘เสียไก่’ โล่งใจอาการพ่อคุณทุเลา”. ข่าวสด, หน้า 13.
- เขตร ศรียาภย์. (2550). ปรัชน์มวไทย. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- จํานงค์ ร่มเย็น. (2540). บทบาทของพระญาณวิทยาคมเถร (หลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ) กับการพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา ณ ระนอง. (2539). พระกับสังคมไทยในปัจจุบัน ศึกษากรณีหลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัย สถาบันพัฒนบัณฑิตบริหารศาสตร์.
- แจ๊คสัน, ปีเตอร์ เอ. (2566). เทวา มนตรา คาถา เกจิ: ไสยศาสตร์สมัยใหม่กับทุน (ไทย) นิยม, แปลโดย วิราวรรณ นฤปิต. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- เชิดศักดิ์ ภูมิสวัสดิ์. (2537). หลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ พระญาณวิทยาคมเถร. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อ.
- เขียว สามชุก. (7 กันยายน 2539). “ไฟท์ที่ 9 ของแสน ส.เพลินจิตร”. สยามรัฐ, หน้า 11.
- เดลินิวส์. (9 มิถุนายน 2540). “‘ไอ้โบ้’ ทำชน บด ‘เฮอร์เรรา’”. เดลินิวส์, หน้า 21-22.
- พ.พิรุณ. (20 เมษายน 2539). “แหวดวงมยสากล”. น็อคเอาท์ ฉบับมยโลก, หน้า 52-53.
- พระมหาสุริยา อภิวิมลโนและนัยนา แยมสาขา. (2543). พระราชวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ). นครราชสีมา: วัดบ้านไร่.
- ภิญญพันธุ์ พจนะลาวัลย์. (2562). ไทยปิฎก: ประวัติศาสตร์การเมืองสังคมร่วมสมัยของพุทธศาสนาไทย. กรุงเทพมหานคร: Illuminations Editions.
- มติชน. (15 มีนาคม 2536). “‘รัตนพล’ ชนะงายตาย”. มติชน, หน้า 31.
- มติชน. (18 พฤษภาคม 2539). “สร้างเหรียญพ่อคุณรุ่นกุชชอปอ่าน น.ส.พ.”. มติชน, หน้า 6.
- มติชน. (27 ตุลาคม 2540). “‘หลวงพ่อคุณ’ ชี้ ‘ยูริ’ เจ่งจริงหนักใจแทน ‘ไอ้หนึ่ง’”. มติชน, หน้า 15.
- มติชน. (12 กุมภาพันธ์ 2540). “บางรัก-บางกะปิ-สาธ นิมนต์ ‘พ่อคุณ’ เหยียบ-แจกตัวไปนอก”. มติชน, หน้า 4.
- มติชน. (15 สิงหาคม 2548). “3 นักชกไทยขอพร ‘หลวงพ่อคุณ’ ก่อนเปิดศึกป้องกัน-ชิงแชมป์โลก”. มติชน, หน้า 5.
- มติชน. (4 ตุลาคม 2555). “แจกวัตถุมงคลวันเกิด ‘พ่อคุณ’”. มติชน, หน้า 13.
- เริงศักดิ์ กำธร. (2550). ปาฏิหาริย์หลวงพ่อคุณ เทพเจ้าด่านขุนทด. กรุงเทพมหานคร : เวิร์คพอยท์ พับลิชชิง.
- วิลาศ มณีวัต. (2543). อารมณ์ขันหลวงพ่อคุณ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
- สยามรัฐ. (21 พฤษภาคม 2539). “‘พ่อคุณ’ ชม ‘มงคล’ จีบ เตือนสติก่อนให้ป้องกัน ก.ค.”. สยามรัฐ, หน้า 10.
- อนุรัตน์ วัฒนาวงศ์สว่าง. (17 มิถุนายน 2539). พุทธคุณ-ศรัทธา-บารมี วันนี้ ณ วัดบ้านไร่. ศิลปวัฒนธรรม, หน้า 84-103.

- Baker, W. J. (2007). *Playing with God: Religion and Modern Sport*. Cambridge, Massachusetts London, England: Harvard University Press.
- Corbett, J. J. (1912). *Scientific Boxing*. New York: Richard K. Fox.
- Donovan, M. (1893). *The Science of Boxing Also Rules and Articles on Training Generalship in the Ring and Kindred Subject*. New York: Dick & Fitzgerald.
- Early, G. (Ed). (2019). *The Cambridge Companion to Boxing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jackson, P. A. (1999). The Enchanting Spirit of Thai Capitalism : The Cult of Luang Phor Khoon and the Post-Modernization of Thai Buddhism. *South East Asia Research*, 7 (1), 5-60.
- Kitiarsa, P. (2012). *Mediums, Monks, and Amulets : Thai Popular Buddhism Today*. Chiang Mai: Silkworm Books.